

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خلاصی و نجات در پابندی به دین است

(ترجمه)

از حضرت ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«دُرُونِي مَا تَرَكْتُمْ، فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِسُؤَالِهِمْ وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَخُذُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَأَنْتَهُوا»

(سنن ابن ماجه، باب اتباع سنة رسول الله صلی الله علیه وسلم)

ترجمه: مرا بگذارید مادامی که من شما را گذاشته ام (سؤال بی مورد نپرسید)، زیرا کسانی که قبل از شما بودند، به علت زیاد سؤال کردن و اختلاف پیامبران شان هلاک شدند؛ پس از چیزی که شما را منع کردم دوری نمائید و هرگاه به کاری امرتان کردم به اندازه توان خود به آن پابندی نمائید.

مفهوم حدیث

حدیث فوق از انجام کاری (پرسش در مورد دین) خبر می دهد که وقت نزول وحی بارها تکرار می شد، این پرسش ها یا از علاقه مندی شدید به دین می بود و یا از روی چال و نیرنگ؛ بدین اساس در زمان رسول الله صلی الله علیه وسلم مردم بنا بر علاقه مندی که نسبت به دین داشتند، در موارد مختلف پرسش های زیادی می کردند، تا این که در نداشتن حکم شرعی در حرام واقع نگردند؛ بعضی از آن ها از جهت تخفیف در مسئله سؤال می نمودند؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم پاسخ را چنان واضح بیان می نمود که در آن پوشیدگی ای باقی نمی گذاشت و از اصرار و سوء قصد در مسئله جلوگیری می نمود؛ پس الله سبحانه و تعالی ایشان را به آن چه مخصوص و نافع برای شان باشد خبر می دهد و هیچ چیزی را بدون حکم باقی نمی گذارد؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرمود: امتان قبل از شما از اشیايي که بالای شان حرام و یا فرض نگردیده

بودند، در وقت نزول همان موضوع سؤال می نمودند و سؤال نمودند و آن بالای شان حرام و یا فرض گردید و این حالت بالای آن ها مشکل تمام گردیده و از سؤال خویش پشیمان گردیدند.

بنابر این، رسول الله صلی الله علیه وسلم مردم را به پابندی به اوامر و اجتناب از نواهی الله متعال خبر داده است که در صورت عمل به آن رضایت الله سبحانه و تعالی را حاصل می کنند.

همچنان در این حدیث توجه، تدبر و علاقه مندی شدید بر بندگان صورت گرفته است که آن اجتناب از منهیات است و آن امریست آسان و بدون مشقت؛ اما در پابندی به اوامر نوعی مشقت وجود دارد و آن سعی و تلاشی است که به دیگران نیز سرایت می نماید؛ زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را به این خبر می دهد که آنچه بر ما حرام کرده می شود، در نزدیک شدن به آن عذری وجود ندارد و همه مردم به دوری از آن توانایی دارند؛ مگر آن چیزهایی که خود شریعت آن را استثناء قرار داده است؛ اما به آن مواردی که ما امر شده ایم، همه اش در حال استطاعت و قدرت امریست که به آن باید پابندی صورت گیرد و این امر بعید خواهد بود که از شخص دارای توانایی و قدرت انجام امری خواسته شود و او نفس خود را غیرقادر و توانا بداند. هر شخص قدرت خود را می داند و الله سبحانه و تعالی آنچه ما در خفاء و آشکار انجام می دهیم می داند.

بنابر این، برای کسانی که امروز به حرام واقع شده اند، عذری وجود ندارد که بگویند ما قدرت اجتناب از حرام را نداریم، زیرا برای اجتناب از حرام به توانائی و قدرت ضرورت نیست و کسی که چنین بهانه جوئی می کند، او خودش و پیروانش را در حرام قرار داده است. از الله سبحانه و تعالی مسئلت داریم که ما را در اجتناب از آنچه منع نموده و پابندی به اوامرش کمک نماید.